

PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJA

NAUDOJIMOSI GIMNAZIJOS BIBLIOTEKA TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naudojimosi biblioteka taisyklės (toliau – taisyklės) nustato bendrą naudojimosi Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos biblioteka tvarką, vartotojo teises, pareigas ir atsakomybę, bibliotekos teises ir pareigas.

2. Bibliotekos fondai yra gimnazijos turtas, saugomas valstybės įstatymų nustatyta tvarka. Naudotis bibliotekos paslaugomis turi teisę visi gimnazijos bendruomenės nariai.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Bibliotekos paslauga** – bet kuri bibliotekos veikla, organizuojama ir vykdoma tenkinant vartotojų informacinius, mokslinius, kultūrinius, edukacinius, profesinius, laisvalaikio poreikius ir naudojant visus prieinamus informacijos išteklius, bibliotekos įrangą, patalpas bei specialistų kompetenciją.

3.2. **Neregistruotasis vartotojas** – vartotojas, kuris lankosi bibliotekoje ir naudojami bibliotekos paslaugomis, kurioms nebūtinai jo tapatybės patvirtinimas (identifikavimas), pavyzdžiui, naudojimas bibliotekos skaityklomis, dalyvavimas renginiuose ir pan.

3.3. **Registruotasis vartotojas** (toliau - Vartotojas) – vartotojas, kuris yra registruotas bibliotekos informacinėje sistemoje ir turi jam išduotą vartotojo pažymėjimą, suteikiančią teisę rezervuoti ir gauti panaudai į namus bibliotekos dokumentus, pratęsti jų panaudos terminą ir naudotis kitomis bibliotekos paslaugomis, kurioms būtinas vartotojo tapatybės patvirtinimas (identifikavimas).

3.4. **Registruotasis viešos interneto prieigos vartotojas** – vartotojas, bibliotekos nustatyta tvarka užsiregistravęs bibliotekos viešos interneto prieigos sistemoje, besinaudojantis viešos interneto prieigos paslaugomis.

3.5. **Skaitytojo bilietas** – registruotojo vartotojo identifikavimo dokumentas, suteikiantis teisę naudotis bibliotekos paslaugomis, kurioms būtinas vartotojo tapatybės patvirtinimas (identifikavimas).

4. Kitos taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS VARTOTOJŲ REGISTRAVIMO TVARKA

5. Asmenys, norėdami naudotis bibliotekoje saugomais spaudiniais ir kitais dokumentais, privalo susipažinti su naudojimosi biblioteka taisyklėmis, užsiregistruoti bibliotekoje ir gauti skaitytojo bilietą.

6. Skaitytojo bilietas išduodamas nemokamai.

7. Vartotojui, praradusiam ar sugadinusiam skaitytojo bilietą, dublikatas išduodamas tik apmokėjus naujo bilieta išdavimo išlaidas (1,45 Eur).

8. Registruodamasis vartotojas pateikia tikslus ir teisingus asmens duomenis, kurie įvedami į MOBIS programą.

9. Gimnazijos bibliotekoje mokiniai gali būti registruojami pagal mokinių sąrašą, esantį elektroniniame dienyne.

10. Bibliotekos lankytojas yra kiekvienas asmuo, apsilankęs bibliotekoje, nepaisant jo apsilankymo tikslo (paimti arba gražinti spaudinį ar kitą dokumentą, gauti informaciją, aplankyti parodą ir pan.).

III SKYRIUS

REGISTRUOTŲJŲ VARTOTOJŲ ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

11. Biblioteka, registruojant ir perregistruojant vartotojus, turi teisę, teisės aktų nustatyta tvarka rinkti ir tvarkyti bibliotekos veiklai būtinus vartotojo asmens duomenis.

12. Vartotojų asmens duomenys tvarkomi šiais tikslais:

12.1. organizuoti vartotojų aptarnavimą ir informacinį aprūpinimą;

12.2. vykdyti vartotojų apskaitą;

12.3. nustatyti asmens tapatybę;

12.4. vartotojo pažymėjimui funkcionuoti bendros vartotojų registravimo duomenų bazės pagrindu;

12.5. organizuoti vartotojų apklausas, siekiant gerinti bibliotekos teikiamų paslaugų kokybę (tik esant rašytiniam sutikimui);

12.6. informuoti vartotojus apie bibliotekos paslaugas, informacijos išteklius, dokumentų panaudos terminus, organizuojamus renginius ir darbo laiko pakeitimus.

13. Apibendrinti bibliotekos vartotojų asmens duomenys naudojami statistikos tikslais.

IV SKYRIUS

VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA

14. Vartotojų aptarnavimas bibliotekoje vykdomas naudojant informacinę sistemą MOBIS.

15. Naudojimasis biblioteka yra nemokamas, išskyrus mokamas paslaugas, patvirtintas gimnazijos nustatyta tvarka.

16. Vartotojui mokomoji literatūra išduodama vieneriems mokslo metams.

17. Knygos į namus išduodamos 14-ai dienų.

18. Vartotojo prašymu, naudojimosi spaudiniais ir kitais dokumentais naudojimosi terminas gali būti pratęstas, jeigu jų nereikalauja kiti skaitytojai.

19. Reti ir vertingi informaciniai leidiniai, kartografiniai vaizdiniai, mikrokopijos, garsiniai regimieji ir elektroniniai dokumentai į namus neišduodami. Jais galima naudotis tik skaitykloje.

20. Periodiniai leidiniai – laikraščiai ir žurnalai – išduodami vienai dienai.

21. Skaitykloje ir bibliotekoje galima naudotis esančia technika: kompiuteriais, multimedia, spausdintuvais, planšetiniais ir nešiojamaisiais kompiuteriais.

22. Kompiuteriai naudojami tik mokymo ir mokymosi tikslams. Draudžiama kompiuterį naudoti žaidimams, parsisiųsdinti ir įdiegti įvairiausias programas.

23. Pažeidus darbo su kompiuteriais tvarką mokiniui gali būti atimta teisė tam tikram laikui jais naudotis.

V SKYRIUS

VARTOTOJO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

24. Vartotojas turi teisę:

24.1. gauti iš bibliotekos fondo spaudinius ir kitus dokumentus laikinai naudotis namuose ar skaitykloje;

24.2. gauti išsamią informaciją apie bibliotekos fondą ir jos teikiamas paslaugas;

24.3. pateikti užklausą žodžiu, raštu ar elektroniniu paštu;

24.4. lankytis bibliotekoje rengiamose parodose ir kituose renginiuose;

- 24.5. užsakyti ar pasidaryti tam tikros informacijos ar turimos medžiagos kopijas;
- 24.6. pareikšti savo nuomonę apie bibliotekos darbą ir jos teikiamas paslaugas;
- 25. Vartotojas privalo:
  - 25.1. tausoti ir saugoti bibliotekos fondo spaudinius ir kitus dokumentus;
  - 25.2. negadinti bibliotekos inventoriaus;
  - 25.3. neišnešti spaudinių ir kitų dokumentų iš bibliotekos, jei jie neįtraukti į skaitytojo bilietą;
  - 25.4. nustatytu laiku gražinti paimtus spaudinius ir kitus dokumentus;
  - 25.5. neardyti, nekeisti bibliotekos fondų tvarkos;
  - 25.6. bibliotekos ir skaityklos patalpose laikytis tylos, netrukdyti dirbantiems lankytojams.
- 26. Vartotojo atsakomybė:
  - 26.1. praradęs ar nepataisomai sugadinęs spaudinį ar kitą dokumentą, vartotojas privalo jį pakeisti tokiu pat arba bibliotekos pripažintu lygiaverčiu;
  - 26.2. vartotojas privalo saugoti skaitytojo bilietą ir neleisti juo naudotis kitiems asmenims;
  - 26.3. pabaigęs mokyklą ar dėl kitų priežasčių nutraukęs mokymąsi, mokinys ir iš darbo išeinantis mokyklos bendruomenės narys privalo atsiskaityti su biblioteka;
  - 26.4. tyčia sugadinęs bibliotekos turtą privalo atlyginti padarytą žalą, o pažeidęs bibliotekoje nustatytą tvarką ar naudojimosi biblioteka taisyklės, mokinys įspėjamas dėl netinkamo elgesio, informuojami tėvai ar globėjai.

VI SKYRIUS BIBLIOTEKOS PAREIGOS IR TEISĖS

- 27. Biblioteka privalo:
  - 27.1. informuoti skaitytojus apie savo spaudinių ir kitų dokumentų fondą ir teikiamas paslaugas;
  - 27.2. užtikrinti galimybę skaitytojams naudotis bibliotekos fondais;
  - 27.3. panaudoti kitų Lietuvos bibliotekų fondų galimybes tenkinant skaitytojų poreikius;
  - 27.4. diferencijuotai naudoti individualaus ir grupinio darbo formas;
  - 27.5. nuolat tobulinti skaitytojų aptarnavimo organizavimą;
  - 27.6. patvirtinti ir gimnazijos interneto svetainėje paskelbti naudojimosi biblioteka taisyklės ir kitus norminius dokumentus.
- 28. Biblioteka turi teisę:
  - 28.1. rinkti ir tvarkyti šių taisyklių 12 punkte nustatytiems tikslams pasiekti būtinus vartotojo asmens duomenis;
  - 28.2. neatsiskaičiusių su biblioteka vartotojų įsiskolinimą išieškoti įstatymų nustatyta tvarka;
  - 28.3. nustatyti vartotojams išduodamų dokumentų, įrangos skaičių ir skolinimo terminus, termino pratęsimo ir dokumentų, įrangos, patalpų rezervavimo tvarką bei kitas specialias naudojimosi biblioteka sąlygas;
  - 28.4. suderinus su gimnazijos administracija vieną mėnesio darbo dieną neaptarnauti skaitytojų. Šią dieną skirti patalpoms ir fondams valyti, dezinfekuoti, kitiems bibliotekos darbams.

Parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018 m. rugsėjo 18d. įsakymu Nr. ĮV-680 „Dėl Pavyzdinių naudojimosi biblioteka taisyklių patvirtinimo“.